

كنترل مدرن

گزارش كار پروژه

محمد جليلي 40004073

فهرست مطالب

سوال اول سوال دوم سوال سوم سوال چهارم سوال پنج سوال ششم سوال هفتم سوال هشتم

سوال اول

سيستم تعليق چيست ؟

سامانه تعلیق یا Suspension System در خودروها، یک سیستم است که برای کنترل و تعادل خودرو در حین حرکت استفاده میشود. هدف اصلی سامانه تعلیق، میرا کردن ناهمواریها و جذب ضربات حاصل از آنها است تا سرنشینان خودرو سواری راحتتر و لذت بخشتری را درون خودرو تجربه کنند. وضیفه مهم دیگراین سیستم، تماس مؤثر لاستیک چرخها با سطح جاده است.

این سیستم به عنوان واسط های بین چر خها و بدنه خودرو عمل میکند و از طریق استفاده از اجزای مختلفی مانند فنرها، تسمهها، چرخها، لول هها و سیستم هیدرولیک یا هوایی، بار و نیروهای ناشی از عدم صافی سطح جاده ر ا کاهش میدهد.

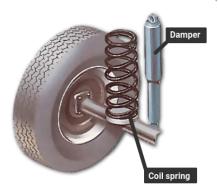
شكل 1-نمايي از سامانه تعليق

كمك فنر در سامانه تعليق

واژه کمک فنر در زبان فارسی در واقع ترکیبی از دو نام کمک (دمپر Damper یا جاذب ضربه(Shock Absorber) و فنر (Spring) است و در حقیقت دو بخش جدا از سیستم تعلیق را شامل میشود.

وظیفه فنر یا Spring در حقیقت تحمل وزن خودرو و سرنشینان آن و هر آنچه در بالاتر از سطح مجموعه سیستم تعلیق قرار دارد است. اگرچه این عضو در دفع ضربات حاصل از ناهمواریها نیز نقشی اساسی دارد، اما وظیفه اصلی آن کنترل و تحمل وزن خودرو است.

وظیفه دمپر یا Damper، در حقیقت جذب ضربات و میرا کردن حرکت گهوارهای طولی و عرضی خودرو است. در نتیجه ضربهای که به مجموعه سیستم تعلیق وارد میشود، از سوی این عضو جذب و میرا میشود.

شکل 2- فنر و دمیر در سامانه تعلیق

سلمانه تعليق فعال (Active Suspension systems (AS)) سامانه تعليق فعال

سیستم تعلیق فعال یا Active Suspension System، یک فناوری پیشرفته در سامانه تعلیق است که به صورت خودکار و با استفاده از سنسورها و فعالسازها، عملکرد تعلیق خودرو را بهبود میبخشد.

ویژگی و وظایف سیستم تعلیق فعال:

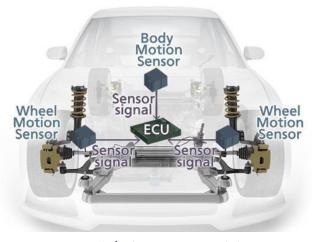
كنترل دقیق تعلیق: سیستم تعلیق فعال قادر است ب ه طور دقیق و به سرعت بالا عملكرد تعلیق خودرو را كنترل كند. با استفاده از اطلاعات سنسورهای مختلف مانند سرعت خودرو، شرایط جاده و وضعیت تعلیق، سیستم تعلیق فعال تغییرات لازم را در طول و زمان عملكرد تعلیق اعمال میكند.

تسكین لرزشها و تكانهها: سیستم تعلیق فعال با استفاده از فعالسازها و الگوریتمهای پیشرفته، تكانهها و لرزشهای ناشی از عدم صاف یهای سط ح جاده را بهبود م یبخشد. با تنظیم سختی و نرمی تعلیق و تعدیل نیروهای عمودی و افقی، سیستم تعلیق فعال بهبود قابل توجهی در راحتی سفر و كنترل خودرو ایجاد میكند.

کاهش انگش و شتابهای ناخواسته: با استفاده از واکنش سریع و دقیق سیستم تعلیق فعال، انگش و شتابهای ناخواسته در روند حرکت خودرو به حداق ل میرسد. سیستم تعلیق فعال عملکرد تعلیق را به گونهای بهینه تنظیم میکند که خودرو د ر هر شرایطی پایداری و کنترل مناسبی داشته باشد.

تطبیق به شرایط رانندگی: یکی از ویژگیهای مهم سیستم تعلیق فعال، تطبیق به شرایط رانندگی مختلف است. با تشخیص شرایط جاده مانند چالشهای موجود، اطلاعات آب و هوا، سرعت و سبک رانندگی، سیستم تعلیق فعال تنظیمات خود را تغییر میدهد تا عملکرد بهینه را فراهم کند.

به طور خلاصه، سیستم تعلیق فعال با استفاده ا ز سنسورها و فعالسازها، تعلیق خودرو ر ا بهبود میبخشد، لرز شها و تکانهها را کاهش میدهد، لنگش و شتابهای ناخواسته رابه حداقل میرساند و با تطبیق به شرایط رانندگی مختلف، عملکر د بهینه را فراهم م یکند.

شكل 3- نمايي از سامانه تعليق فعال

در این ویدیو نحوه عملکرد سامانه تعلیق فعال بررسی میشود

اجزاى سامانه تعليق فعال:

سامانه تعلیق فعال شامل اجزای مختلفی است که به صورت هماهنگ با یکدیگر عمل میکنند. اجزای اساسی سامانه تعلیق فعال عبارتند از:

سنسورها: سنسورها در سیستم تعلیق فعال برای جمعآوری اطلاعات محیطی و وضعیت خودرو استفاده میشوند.

ممکن است شامل سنسور های سرعت خودرو، شتاب سنج، سنسور های انحراف و شیب، سنسور های بارگذاری، سنسور های فشار و سایر سنسور های مرتبط با عملکرد تعلیق باشد.

- فعالسازها: فعالسازها، عملكرد تعليق را تغيير ميدهند و اعمال نيرو و تنظيم سختى و نرمى تعليق را انجام ميدهند.
- 3. واحد کنترل: یک واحد کنترل مرکزی در سیستم تعلیق فعال وجود دارد که اطلاعات سنسورها را تجزیه و تحلیل میکند و تصمیمات لازم را برای تنظیم عملکرد تعلیق اتخاذ میکند. این واحد کنترل یک واحد الکترونیکی است که با استفاده از الگوریتمهای پیشرفته مختلف، سیستم تعلیق را مدیریت میکند.
- 4. اجزاى مكانيكى: سيستم تعليق فعال شامل اجزاى مكانيكى مختلفى است كه نيروها و حركات تعليق را انتقال ميدهند. اين اجزا ممكن است شامل فنرها، بالشتكها و ساير اجزا باشند كه نقش كليدى در عملكرد تعليق دارند.

همچنین، سیستم تعلیق فعال ممکن است از اجزای دیگری مانند ماژولهای ارتباطی، ماژولهای تغذیه، سیستمهای کنترلکننده تراکم و فشار هوا، سیستمهای تعلیق قابل تنظیم و سایر اجزا تشکیل شده باشد. این اجزا به طور جمعی با همکاری واحد کنترل، سیستم تعلیق فعال را شکل میدهند و عملکرد بهینه تعلیق را فراهم میکنند.

سامانه تعليق فعال چگونه كار ميكند ؟

سیستمهای تعلیق فعال از سنسورها، محرکها، کنترلکنندهها و الگوریتمها برای نظارت و اصلاح رفتار تعل یق استفاده میکنند. سنسورها شتاب عمودی ، سرعت و جابجایی چرخ ها، بدنه و فرمان را اندازه گیری می کنند. عملگرها به فنرها و دمپرها نیرو اعمال می کنند تا ویژگی های آنها را تغییر دهند. کنترلکنندهها دادههای حسگر را پردازش م یکنند و بر اساس استراتژیهای کنترل از پیش تعریفشده یا تطبیقی، دستورات را به محر کها ارسال م یکنند. الگوریتمها نتظی مات بهی نه سیستم تعلیق را برای هر موقعیت رانندگی مانند سر پیچ، ترمز یا شتاب گیری تعیین میکنند.

چالش های سامانه تعلیق فعال

سیستمهای تعل یق فعال چالشهای عمدهای مانند هزینه و پ یچیدگی بالا را ارائه میکنند که میتواند در دسترس بودن و قابلیت اطمی نان آنها را محدود کند، همچنین مصرف انرژی و جرم بالا که میتواند کارایی سوخت را کاهش دهد و انتشار گازهای گلخانهای را افز ایش دهد. علاوه بر این، خرابیها و نقصهای احتمالی میتوانند ایمنی و عملکرد را به خطر بیندازند.

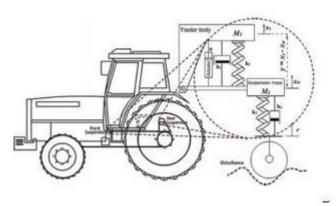
بررسى سامانه تعليق فعال تراكتور Kubota M110X

هدف اصلی سیستم تعلیق جداسازی بدنه وسیله نقلیه از بی نظمی های جاده ای به منظور به حداکثر رساندن راحتی سواری سرنشینان و حفظ تماس مداوم چرخ های جاده به منظور حفظ جاده است. در حالی که تماس لاستیک با جاده را به حداکثر میرساند، یک سیستم تعلیق باید نیروهای عمودی منتقل شده به راننده ناشی از لرزش زمین را که منجر به شتابهای عمودی بدنه کوچکتر میشود، به حداقل برساند. برای این هدف، یک محرک که در یک سامانه تعلیق فعال گنجانده شده است، نیروهای کنترلی را به بدنه وسیله نقلیه تراکتور اعمال می کند تا شتاب عمودی آن را به صفر کاهش دهد.

این سامانه تعلیق جهت حذف اثر ارتعاشات منتقل شده به تراکتور)ناهموراری های مزرعه و اختلاتات جاده (طراحی شده تاکیفیت رانندگی را افزایش دهد.

این سامانه چگونه کار میکند ؟

در این سامانه به کمک فیدبک گیری، فعال کننده هیدرولیکی سیستم کنترل میشود و نوسانات ناشی از ورودی های اغتشاشی حذف میشوند .

شكل4 - شماتيك تراكتور X110M Kubota و سيستم تعليق فعال ان

اجزای تشکیل دهنده:

این سامانه متشکل است از فنر) $_1k$ و $_2k$ ثابت های فنر هست ند(، دمپر $_1b$ و $_1b$ ضرایب دمپرها هست ند(، $_1k$ این سامانه متشکل است از فنر) $_1k$ هست ند $_1k$ هست ند(، دمپر ها مسانه تعلیق $_1k$ هست ند(، دمپر ها مسانه تعلیق این سامانه تعلیق ای

مستند. بنده تراکتور و χ_w جابجایی سامانه تعلیق هستند. χ_s

ورودی های سیستم هم، اغتشاشات محیط)r(و نیروی کنترلی اعمال شده توسط عملگر)u(هستند.

مدل فضاى حالت سيستم

در این سیستم خروجی، به صورت تفاوت x_s و x_s نمایش داده میشود. ورودی های سیستم نیز نیروی کنترلی x_s و اغتشاش محیطی x_s محیطی x_s محیطی x_s

$$\ddot{x}_{S} = \frac{1}{M_{1}} [b_{1}(\dot{x}_{w} - \dot{x}_{s}) + k_{1}(x_{w} - x_{s}) + u]$$

$$\ddot{x}_{w} = \frac{1}{M_{2}} [b_{1}(\dot{x}_{s} - \dot{x}_{w}) + k_{1}(x_{s} - x_{w}) + b_{2}(\dot{r} - \dot{x}_{w}) + k_{2}(r - x_{w}) - u]$$

$$y = x_{s} - x_{w}$$

$$X = \begin{bmatrix} x_s \\ \dot{x}_s \\ y \\ \dot{y} \end{bmatrix}$$

$$\dot{x} = Ax + B_1 u + B_2 d$$

$$y = Cx$$

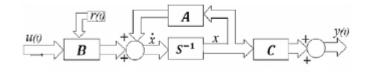
$$A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{-k_1}{M_1} & \frac{-b_1}{M_1} \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ \frac{k_2}{M_2} & \frac{b_2}{M_2} & \frac{-k_1}{M_2} + \frac{-k_1}{M_1} + \frac{-k_2}{M_2} & \frac{-b_1}{M_1} + \frac{-b_2}{M_2} + \frac{-b_1}{M_2} \end{pmatrix}$$

$$B_1 = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ \frac{1}{M_1} & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ \frac{1}{M_1} + \frac{1}{M_2} \end{pmatrix}, B_2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \\ 0 & 0 \\ -\frac{k_2}{M_2} & \frac{-b_2}{M_2} \end{pmatrix}$$

$$C = (0 & 0 & 1 & 0)$$

$$d = \begin{pmatrix} r \\ \dot{r} \end{pmatrix}$$

بلوک دیاگرام:

توجه کنید که که بلوک B دار ای 2 قسمت b_1 و b_2 می باشد.

مقادير پارامترها:

بر اساس مقاله ای که برای انجام پروژه بررسی شده، مقادیر را انتخاب میکنیم.

The simulation model was designed by means of MATLAB-Simulink© with block diagram provided in Fig. 6. The road roughness and disturbances were simulated by step (representing uneven surface) and sinusoidal functions (representing pot holes and bumps) with 0.25 m amplitude and 0.5 sec of duration (Fig. 7) and were then programmed into the Simulink blocks by means of signal generator. The numerical values of the suspension model parameters for Kubota M110X tractor are proposed as follow; sprung mass $M_1 = 700$ kg, un-sprung mass M_2 =90 kg, spring stiffness k_1 = 62000 N/m, k_2 = 570000 N/m, damper constant b_1 = 500 N.s/m and b_2 = 22500 N.s/m.

$$M_{1} = 700 \text{ kg}$$

$$M_{2} = 90 \text{ kg}$$

$$K_{1} = 62000 \frac{\text{N}}{\text{m}}$$

$$K_{2} = 570000 \frac{\text{N}}{\text{m}}$$

$$b_{1} = 500 \frac{\text{N.s}}{\text{m}}$$

$$b_{2} = 22500 \frac{\text{N.s}}{\text{m}}$$

$$A = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -88.6 & -0.7 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 6333.3 & 250 & -7110.8 & -256.3 \end{bmatrix}$$

محاسبه ماتريس انتقال حالت:

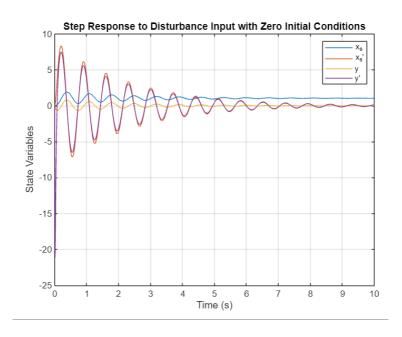
$$\Phi(t) = \mathcal{L}^{-1}((sI - A)^{-1})$$

در اینجا با استفاده از کد زیر ماتریس انتقال حالت به از ای $(\Delta t = 0.1 \; sec)$ محاسبه شده

بررسی پاسخ حلقه باز سیستم به ورودی های مختلف

پاسخ پله برای ورودی اغتشاشی با شرایط اولیه صفر:

با استفاده از دستور step، پاسخ پله برای ورودی اغتشاشی و شرایط اولیه صفر محاسبه و رسم شده است.

رفتار نوسانی اولیه:

تمام متغیر های حالت در ابتدا رفتار نوسانی دارند. این نوسانات به دلیل پاسخ سیستم به ورودی اغتشاشی پله است. سیستم با دریافت اغتشاش، دچار نوسانات میشود که با گذشت زمان (تقریبا 8 ثانیه) کاهش مییابد.

دمیینگ (کاهش دامنه نوسانات):

با گذشت زمان، دامنه نوسانات متغیر های حالت کاهش می یابد. این نشان دهنده و جود دمپینگ در سیستم است که موجب کاهش تدریجی نوسانات و نهایتاً رسیدن به حالت پایدار می شود.

دمپینگ به دلیل اصطحاک و خاصیت ویسکوزیته در سیستم تعلیق تراکتور است که انرژی نوسانات را کاهش میدهد.

رسیدن به حالت یایدار:

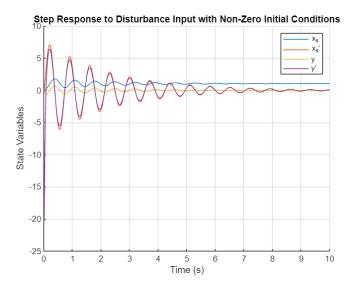
پس از 8 ثانیه، تقریبا همه متغیر های حالت به حالت پایدار میرسند. این نشان میدهد که سیستم به تعادل بازگشته و تأثیر اغتشاش و رودی کاهش یافته است.

در حالت پایدار، جابهجایی و سرعتها به مقادیر ثابتی نزدیک میشوند و نوسانات نایدید میشوند.

در حالت کلی نمودار نشان میدهد که سیستم حلقه باز به ورودی اغتشاشی پله با نوسانات اولیه پاسخ میدهد، اما به دلیل وجود دمپینگ، نوسانات به تدریج کاهش یافته و سیستم به حالت پایدار بازمیگردد. البته این سیستم سرعت مناسبی برای دفع اغتشاش پله ندارد.

پاسخ پله برای ورودی اغتشاشی با شرایط اولیه غیر صفر:

با استفاده از دستور initial، پاسخ سیستم به شرایط اولیه غیرصفر ([0.15; 0; 0.1; 0]) محاسبه شده و سپس پاسخ پله به ورودی اغتشاشی اضافه شده است . سپس نمودار رسم شده است.

رفتار نوسانی اولیه:

مانند شرایط اولیه صفر، در اینجا نیز تمام متغیر های حالت در ابتدا رفتار نوسانی دارند. اما به دلیل شرایط اولیه غیر صفر، دامنه نوسانات ممکن است متفاوت باشد (چرا؟).

تأثير شرايط اوليه غيرصفر:

شرایط اولیه غیر صفر باعث می شود که مقادیر اولیه متغیر های حالت از صفر متفاوت باشند. در این مثال، ممکن است یکی از شرایط اولیه مانند xs(0)=0.1xs(0)=0.1xs(0)=0.1 قرار داده شده باشد. این شرایط اولیه باعث می شود که پاسخ سیستم به ورودی اغتشاشی پله تغییر کند.

دمپینگ (کاهش دامنه نوسانات):

با گذشت زمان، دامنه نوسانات متغیر های حالت کاهش مییابد. این نشاندهنده و جود دمپینگ در سیستم است که موجب کاهش تدریجی نوسانات و نهایتاً رسیدن به حالت یایدار می شود.

رسیدن به حالت پایدار:

پس از چند ثانیه، همه متغیر های حالت به حالت پایدار میرسند. این نشان میدهد که سیستم به تعادل بازگشته و تأثیر اغتشاش ورودی کاهش یافته است.

چرا ممکن است دامنه نوسانات متفاوت باشد؟ باسخ را در 2 حالت بررسی میکنیم:

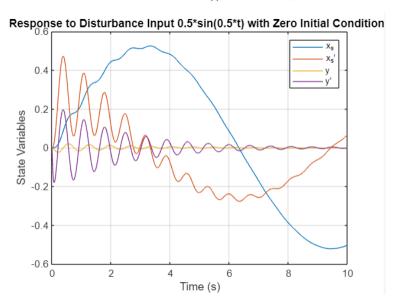
شرايط اوليه صفر:

اگر تمام متغیر های حالت در زمان t=0 برابر صفر باشند، پاسخ سیستم به ورودی اغتشاشی پله از صفر شروع می شود و سیستم با دریافت اغتشاش شروع به نوسان می کند تا به حالت پایدار برسد. دامنه نوسانات در این حالت و ابسته به مشخصات سیستم و ورودی اغتشاشی است.

شرايط اوليه غيرصفر:

اگر برخی از متغیر های حالت در زمان t=0 مقادیری غیر از صفر داشته باشند (مثلاً $x_s(0)=0.1$ و بقیه صفر باشند)، پاسخ سیستم از این مقادیر غیرصفر شروع می شود. این مقادیر اولیه غیرصفر می توانند باعث افز ایش یا کاهش دامنه نوسانات شوند، زیرا سیستم باید به تعادل جدیدی برسد که تحت تأثیر شرایط اولیه قرار دارد.

پاسخ سیستم حلقه باز به ورودی اغتشاش ((0.5sin(0.5t))) با شرایط اولیه صفر:

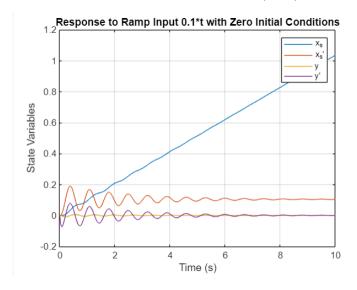

رفتار نوسانی ناشی از ورودی سینوسی:

تمامی متغیر های حالت به دلیل ورودی سینوسی رفتار نوسانی دارند. این ورودی سینوسی باعث تحریک سیستم و ایجاد نوسانات در متغیر های حالت می شود.

پاسخ سیستم در حالت حلقه باز به ورودی اغتشاشی سینوسی نشان میدهد که سیستم نمیتواند به خوبی اغتشاشات را دفع کند و دامنه نوسانات خروجی زیاد است. این نمودار نشان میدهد که سیستم نیاز به یک کنترل کننده مناسب برای کاهش تاثیر اغتشاشات و بهبود پایداری دارد.

پاسخ سسیستم به ورودی رمپ(0.1t):

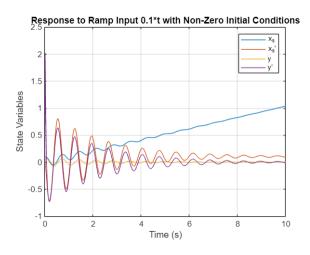
x_s رفتار خطی

ورودی رمپ باعث می شود که جابه جایی به طور خطی و مداوم افز ایش یابد. این نشان می دهد که سیستم به ورودی رمپ به خوبی پاسخ نمی دهد و نمی تواند آن را جبران کند.

نوسانات اوليه:

نوسانات اولیه در متغیرها نشاندهنده پاسخ دینامیکی سیستم به ورودی ناگهانی هستند. این نوسانات به دلیل طبیعت مکانیکی سیستم و خواص دمیبنگ ایجاد میشوند.

پاسخ سسیستم به ورودی رمپ با شرایط اولیه غیر صفر:

نوسانات اولیه در هر دو حالت وجود دارند، اما دامنه نوسانات در شرایط اولیه غیرصفر بیشتر است. این نشان میدهد که شرایط اولیه غیرصفر باعث افزایش شدت نوسانات می شود.

بررسی کنترل پذیری و رویت پذیری سیستم

رویتپذیری (Observability):

رویت پذیری به این معنا است که آیا میتوان با استفاده از اندازه گیریهای خروجی سیستم، تمامی حالتهای داخلی سیستم را شناسایی کرد یا نه. به عبارت دیگر، یک سیستم رویت پذیر است اگر بتوان با مشاهده خروجیهای سیستم در طول زمان، به طور کامل به اطلاعات مربوط به تمامی حالتهای داخلی سیستم دست پیدا کرد. برای بررسی رویت پذیری ابتدا ماتریس رویت پذیری را تشکیل میدهیم، در صورتی که رنگ ماتریس کامل بود، سیستم رویت پذیر است.

ماتریس رویت پذیری به شکل زیر است:

$$\mathcal{O} = \left[egin{array}{c} C \ CA \ CA^2 \ dots \ CA^{n-1} \end{array}
ight]$$

كنترل پذيرى (Controllability):

کنترلپذیری به این معنا است که آیا میتوان با اعمال ورودی مناسب، سیستم را از هر حالت اولیهای به هر حالت نهایی دلخواه منتقل کرد یا نه. به عبارت دیگر، یک سیستم کنترلپذیر است اگر بتوان با اعمال ورودیهای مناسب، حالتهای سیستم را به هر مقدار دلخواه تغییر داد.

ماتریس کنترل پذیری به شکل زیر است:

$$\mathcal{C} = \begin{bmatrix} B & AB & A^2B & \cdots & A^{n-1}B \end{bmatrix}$$

ماتریس کنترل پذیری(دستور ctrb) و رویت پذیری(دستور obsv) را در متلب تشکیل میدهیم و رتبه هرکدام را بررسی میکنیم.

Rank of Controllability Matrix:

4

Rank of Observability Matrix:

4

The system is controllable. The system is observable.

طبق خروجی داده شد سیستم هم رویت پذیر است و هم کنترل پذیر.

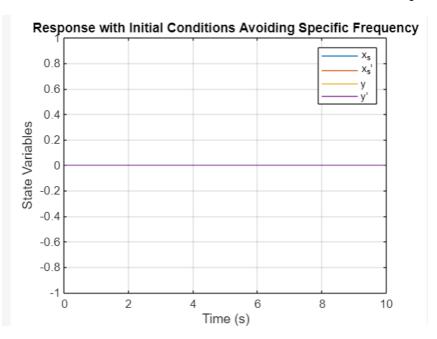
فرم قطرى بلوكي جردن سيستم

برای پیدا کردن فرم قطری بلوکی جردن، ابتدا ماتریس A را تعریف میکنیم. سپس با استفاده از دستور jordan، ماتریس را به فرم جردن تبدیل میکنیم. ماتریس تبدیل P نیز به دست می آید.

```
Jordan form of A:
  -0.0000 + 0.0000i
                     0.0022 + 0.0000i -0.0091 + 0.1226i -0.0091 - 0.1226i
  0.0014 + 0.0000i
                    -0.0689 + 0.0000i
                                        1.1013 + 0.0286i
                                                           1.1013 - 0.0286i
  -0.0045 + 0.0000i
                    -0.0321 + 0.0000i
                                       -0.0054 + 0.1114i
                                                          -0.0054 - 0.1114i
                                                           1.0000 + 0.0000i
  1.0000 + 0.0000i
                     1.0000 + 0.0000i
                                        1.0000 + 0.0000i
Transformation matrix P:
  1.0e+02 *
  -2.2430 + 0.0000i
                     0.0000 + 0.0000i
                                        0.0000 + 0.0000i
                                                           0.0000 + 0.0000i
  0.0000 + 0.0000i
                    -0.3114 + 0.0000i
                                        0.0000 + 0.0000i
                                                           0.0000 + 0.0000i
                                       -0.0043 - 0.0895i
                                                           0.0000 + 0.0000i
  0.0000 + 0.0000i
                     0.0000 + 0.0000i
                     0.0000 + 0.0000i
                                        0.0000 + 0.0000i -0.0043 + 0.0895i
  0.0000 + 0.0000i
```

پیدا کردن شرایط اولیه به صورتی که پاسخ ورودی صفر، فرکانس مشخصی از سیستم را تحریک نکند.

هر سیستم دینامیکی مقادیر ویژهای دارد که با فرکانسهای طبیعی سیستم مرتبط هستند. اگر یک ورودی یا شرایط اولیه خاصی باعث شود که سیستم با این فرکانسها نوسان کند، میگوییم که این فرکانسها تحریک شدهاند. در این سوال هدف این است که شرایط اولیهای را تعیین کنیم که باعث نشود سیستم در یک یا چند فرکانس طبیعی خاص نوسان کند. برای تعیین شرایط اولیه به صورتی که پاسخ ورودی صفر، فرکانس مشخصی از سیستم را تحریک نکند، باید شرایط اولیهای را پیدا کنیم که ترکیب خطی از مقادیر ویژه و بردارهای ویژه مربوط به آن فرکانس مشخصی را که نمیخواهیم تحریک شود، شناسایی کنیم، میتوانیم شرایط اولیه را به گونهای تعیین کنیم که مولفههای مربوط به آن فرکانس در بردار حالت اولیه صفر باشند.

ابتدا سیستم را تعریف میکنیم و سپس با دستور (zpk) تابع تبدیل را پیدا میکنیم.

```
G =

0.01254 (s^2 + 28.48s + 721.5)

(s+224.2) (s+31.14) (s^2 + 0.8812s + 80.32)

Continuous-time zero/pole/gain model.
```

تحقق كانونيكال كنترل پذير

$$\frac{dx}{dt} = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 0\\ 0 & 0 & 1 & 0\\ 0 & 0 & 0 & 1\\ -5.611e + 5 & -2.658e + 04 & -7286 & -256.3 \end{bmatrix} x + \begin{bmatrix} 0\\ 0\\ 0\\ 1 \end{bmatrix} u$$

$$y = [9.048 \quad 0.3571 \quad 0.0111 \quad 0]x$$

پایداری

مقادیر ویژه سیستم به شکل زیر می باشند:

```
ans =

1.0e+02 *

-2.2424 + 0.0000i
-0.3114 + 0.0000i
-0.0044 + 0.0895i
-0.0044 - 0.0895i
```

تمامی مقادیر ویژه ها در سمت چپ محور موهومی قرار دارند، پس سیستم پایدار داخلی است. تمامی قطب ها پایدار هستند، پس سیستم پایدار ورودی-خروجی (BIBO stable) است.

بررسی پایداری لیاپانوف

ابتدا ماتریس A را تعریف میکنیم. سپس ماتریس مثبت معین Q را تعریف میکنیم. از معادله لیاپانوف با فرض متقارن بودن P آن را حساب میکنیم. سپس مثبت معین بودن P را بررسی میکنیم.

Ì				
	Matrix P:			
	88.1380	2.9784	-11.5587	-0.0001
	2.9784	1.1035	-3.3312	-0.0139
	-11.5587	-3.3312	22.3874	0.0416
	-0.0001	-0.0139	0.0416	0.0022

Is P positive definite?
1

The system is Lyapunov stable.

همان طور که مشاهده میشود سیستم پایدار لیاپانوف است.

تعریف معیار های عملکردی:

برای سیستم تعلیق تراکتور، معیارهای عملکردی مناسب شامل موارد زیر میتوانند باشند:

زمان نشست (Settling Time):

زمانی که سیستم برای رسیدن و باقی ماندن در یک محدوده مشخصی از مقدار نهایی (مثلاً 2% یا 5%) صرف میکند.

درصد فراجهش (Overshoot):

حداکثر مقدار بیش از حدی که سیستم از مقدار نهایی عبور میکند، به صورت در صد بیان میشود.

زمان صعود (Rise Time):

زمانی که سیستم برای رسیدن از 10% به 90% مقدار نهایی نیاز دارد.

طراحی کنترل کننده PID برای سیستم

برای بهبود عملکرد سیستم، می توانیم از یک کنترلکننده PID استفاده کنیم. پکنترلکننده PID می تواند به بهبود زمان نشست، کاهش در صد فراجهش و بهبود پایداری سیستم کمک کند. در اینجا از روش بهینه سازی خودکار برای تنظیم پارامتر های PID استفاده می کنیم. MATLAB دارای یک تابع داخلی به نام pidtune" است که برای بهینه سازی پارامتر های PID به کار می رود.

معیار های عمکردی سیستم حلقه بسته:

Optimized PID Parameters:

Kp: 323792.6046 Ki: 1092280.639 Kd: 21452.0464

Performance Metrics of the Closed-Loop System:

Settling Time: 0.77725 seconds

Overshoot: 7.269 %

Rise Time: 0.066096 seconds

زمان نشست (Settling Time) زمان نشست

زمان نشست کمتر از 1 ثانیه است که نشان دهنده سرعت بالای سیستم در رسیدن به حالت پایدار است.

درصد فراجهش (Overshoot) : 7.269

درصد فراجهش حدود 7.269% است که نشان دهنده یک عبور کوچک از مقدار نهایی است. این مقدار قابل قبول است و نشان می دهد که سیستم به خوبی تنظیم شده است.

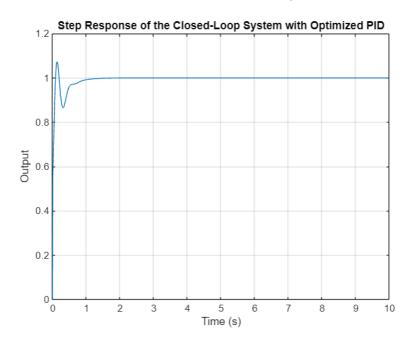
زمان صعود (Rise Time) زمان صعود

زمان صعود كمتر از 0.1 ثانيه است كه نشان دهنده پاسخ سريع سيستم به ورودي پله است.

تابع تبدیل PID با توجه به ضرایب به دست آمده:

$$G_c = 323792.6046 + \frac{1092280.639}{s} + 21452.0464s$$

پاسخ سیستم حلقه بسته به ورودی پله:

در این نمودار، سیستم دارای عملکرد مطلوبی است و به سرعت (تقریبا بعد از 2ثانیه) به مقدار نهایی خود میرسد.

بررسی و لزوم استفاده از مفاهیم کنترل مدرن در مقایسه با کنترل ورودی-خروجی (I/O)

کنترل ورودی-خروجی (I/O) یک روش سنتی برای کنترل سیستمهای دینامیکی است که تمرکز آن بر روی رابطه بین ورودی های سیستم و خروجیهای سیستم است. این روش برای سیستمهای IT مناسب است. اما کنترل مدرن بر پایه مدلهای دینامیکی سیستم و بردار حالتها است و میتواند اطلاعات بیشتری از سیستم را در نظر بگیرد و برای سیستمهای پیچیده تر مناسب تر است.

محدودیتهای عملکردی کنترل ورودی-خروجی (I/O):

عدم دسترسی به تمام حالتها:

در کنترل I/O، تنها خروجیهای قابل اندازه گیری سیستم در دسترس هستند. این محدودیت میتواند مانع از کنترل دقیق سیستم شود، زیرا تمام حالتهای داخلی سیستم قابل مشاهده نیستند. برای مثال، در سیستم تعلیق ، تنها ممکن است موقعیت و سرعت اندازهگیری شوند، در حالی که اطلاعات مهمی مانند نیروهای وارد شده از جاده و موقعیت چرخها در دسترس نیستند.

ناتوانی در کنترل سیستمهای چندمتغیره (MIMO):

کنترل I/O، برای سیستمهای چند ورودی-چند خروجی (MIMO) مناسب نیست. این روش نمیتواند تعاملات پیچیده بین ورودیها و خروجیها را به خوبی مدیریت کند. به عنوان مثال، سیستمهای رباتیک پیچیده و سیستمهای هوافضا که نیاز به کنترل دقیق تعاملات بین ورودیها و خروجیها دارند، نمیتوانند به طور کامل با این روش کنترل شوند.

پایداری محدود:

کنترل I/O ممکن است نتواند پایداری سیستم را به طور کامل تضمین کند، به خصوص در سیستمهای غیرخطی. برای مثال، سیستمهای رباتیک پیچیده که دارای دینامیک غیرخطی هستند، با استفاده از این روش ممکن است دچار ناپایداری شوند.

لزوم استفاده از مفاهیم کنترل مدرن:

دسترسی به تمام حالتها:

کنترل فضای حالت این امکان را میدهد که تمام حالتهای سیستم در نظر گرفته شوند و کنترل دقیق تری اعمال شود. مثلا در سیستم تعلیق ، با استفاده از کنترل حالت- میتوان به تمام حالتهای داخلی سیستم دسترسی داشت و کنترل بهتری اعمال کرد.

مدیریت سیستمهای چندمتغیره (MIMO):

کنترل فضای حالت برای سیستمهای چند ورودی-چند خروجی (MIMO) مناسب است و میتواند تعاملات پیچیده بین ورودیها و خروجیها را به خوبی مدیریت کند.

تضمین پایداری:

کنترل فضای حالت می تواند پایداری سیستم را به طور کامل تضمین کند و به بهبود عملکرد سیستم کمک کند.

طراحی کنترلکننده فیدبک حالت بر اساس معیارهای به دست آمده از PID

کنترلکننده فیدبک حالت به ما این امکان را میدهد که با استفاده از اطلاعات کامل از حالتهای سیستم، کنترل دقیق تری را اعمال کنیم. با توجه به معیارهای عملکردی به دست آمده از کنترلکننده PID، می توانیم قطبهای مطلوب سیستم حلقه بسته را تعیین کنیم و یک کنترلکننده فیدبک حالت مناسب طراحی کنیم.

زمان نشست (Settling Time) زمان نشست

درصد فراجهش (Overshoot) : 7.269

زمان صعود (Rise Time) زمان صعود

با توجه به معیار های فوق، میتوانیم قطبهای مطلوب را تعیین کنیم. فرض کنیم که سیستم باید دارای قطبهایی با زمان نشست و درصد فراجهش مطلوب باشد. برای تعیین قطبهای مناسب، میتوانیم از روابط زیر استفاده کنیم:

قطبهای مطلوب: فرض میکنیم قطبهای مطلوب سیستم به صورت $\alpha\pm ieta$ باشند.

با استفاده از رابطهی زیر، قطبهای مطلوب را تعیین میکنیم:

$$\sqrt{(\zeta^2 - 1)} \zeta w_n \pm \zeta w_n = S_{1,2}$$

ے نسبت میر ایی سیستم است.

on فركانس طبيعي سيستم است.

طراحی رویت گر

جهت طراحی رویت گر، ابتدا باید رویت پذیری سیستم را بررسی کنیم. در سوالات قبلی رتبه ماتریس رویت پذیری را برابر 4 به دست اور دیم و نتیجه گرفتیم که ماتریس رویت پذیر است.

قطب های رویتگر را 3 برابر سریعتراز قطبهای سیستم اصلی در نظر گرفته و با استفاده از روش آکرمن مقدار بهره محسابه میشو د

```
clear all;
close all;
% Define system parameters
M1 = 700; % (kg)
M2 = 90; % (kg)
K1 = 62000; % (N/m)
K2 = 570000; % (N/m)
b1 = 500; % (N.s/m)
b2 = 22500; \% (N.s/m)
% Define system matrices
A = [0 \ 1 \ 0 \ 0;
     0 0 -K1/M1 -b1/M1;
     0001;
     K2/M2 b2/M2 - (K1/M2) - (K2/M2) - (b1/M2) - (b2/M2)];
B1 = [0;
     1/M1;
     0;
     (1/M1)+(1/M2)];
B2 = [0 \ 0;
      0 0;
      00;
     -K2/M2 -b2/M2];
C = [0 \ 0 \ 1 \ 0];
D = 0;
% Controllability Analysis
phic = ctrb(A, B1);
rank_phic = rank(phic);
disp(['Controllability Matrix Rank: ', num2str(rank_phic)]);
% Observability Analysis
rank_obsv = rank(obsv(A, C));
disp(['Observability Matrix Rank: ', num2str(rank_obsv)]);
P = 3*[-218, -31, -4.7+89.6i, -4.7-89.6i];
L1 = acker(A', C', P);
L = L1'
A obs = [A -L*C; zeros(size(A)) A - L*C];
B_obs = [B1; B1];
C_obs = [C zeros(size(C))];
D_{obs} = [D];
```

```
sys_obs = ss(A_obs, B_obs, C_obs, D_obs);
% Simulation parameters
t = 0:0.01:10;
u = ones(size(t)); % Step input
[y, t, x] = lsim(sys_obs, u, t);
x_actual = x(:, 1:size(A,1));
x_{estimated} = x(:, size(A,1)+1:end);
figure;
subplot(2, 2, 1);
plot(t, x_actual(:,1), 'b', t, x_estimated(:,1), 'r--');
title('Comparison - State 1');
xlabel('Time (s)');
ylabel('State 1');
legend('Actual', 'Estimated');
grid on;
subplot(2, 2, 2);
plot(t, x_actual(:,2), 'b', t, x_estimated(:,2), 'r--');
title('Comparison - State 2');
xlabel('Time (s)');
ylabel('State 2');
legend('Actual', 'Estimated');
grid on;
subplot(2, 2, 3);
plot(t, x_actual(:,3), 'b', t, x_estimated(:,3), 'r--');
title('Comparison - State 3');
xlabel('Time (s)');
ylabel('State 3');
legend('Actual', 'Estimated');
grid on;
subplot(2, 2, 4);
plot(z, z, 4);
plot(t, x_actual(:,4), 'b', t, x_estimated(:,4), 'r--');
title('Comparison - State 4');
xlabel('Time (s)');
ylabel('State 4');
legend('Actual', 'Estimated');
grid on;
```

بهره رویت گر

L =

1.0e+05 *

-0.1865

6.9533

0.0052

0.1434